

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

OccuSafeInCMIS

METAL SEKTÖRÜNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK TERİNOLOJİSİ SÖZLÜĞÜ

**E-Öğrenme İçin Çalışma Materyali
2018**

Proje No. 2016-1-TR01-KA202-034976

Bu proje Erasmus+ Programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenerek finanse edilmiştir. Ancak burada yer alan görüşlerden Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansı sorumlu tutulamaz."

Yazarlar

Bianka Ivanova Désirée Scalia

Eleonora Perotti Hafize Gönen Kebapçı

Irene De Laurentiis İsmet Kebapçı

Margarita Vassileva Natasa Urbancikova

Editörler

Mehmet Özdemir Slavka Ruseva

Yahya Yılmaz

1.Baskı , Haziran 2018

Ankara

Bu yayını www.ohasineurope.com adresinden ücretsiz ve dijital olarak edinebilirsiniz.

Sertifika number: 40873

ISBN: 978-605-81600-4-0

978-605-81600-4-0

Baskı ve Cilt

SONÇAĞ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San.Tic.Ltd.Şti. 0312 341 36 67

A

Ahşap yapı: Ağaç veya ağaçlardan elde edilen malzemelerle imal edilen yapı.

Alan tarama sensörü: Preslerde kullanılan güvenilir bir emniyet sistemidir. Alan tarayıcı sensör ile pres çevresindeki alan sürekli taranır. Taranan alan içine birisi girdiğinde alarm işareti vererek presin çalışmasını durdurur.

Alev geri tepme ventili: Gaz kaynak işleminde, şalomadan emilen alevin besleyici hortumdan geçerek regülatöre ve tüpe ulaşmasını önleyen valftir.

Ankraj noktası: Yüksekte çalışma esnasında çalışanın yükünün yapıya iletilmesini sağlayan güvenli bağlantı noktasıdır.

Asetilen: Renksiz, sarımsak kokulu, çok güçlü ve ak bir ışık vererek yanan, hidrokarbonlu bir gazdır.

Asit buharı: Kullanılan asidin buharlaşma sıcaklığına gelmesi veya malzeme ile reaksiyona girmesi sonucunda oluşan buhardır.

Aspirasyon: Mekanik cihazlar yardımıyla kirli havanın emilip, yeterli temiz havanın sağlanmasıdır.

Astarlama: Metal malzeme yüzeyinin astar boyası ile esas boyaya hazırlama işlemidir. Astar boyası metali paslanmaya karşı korumak için sürülür.

Aşık: Merteklerin üzerine oturtulduğu çatı konstrüksiyon elemanıdır. Aşıklar, merteklerin yüklerini eğilmeye çalışarak oturtma çatılarda dikmelere, asma çatılarda babalara iletirler.

B

Betonarme yapı: Eğilme ve çekme güçlerine dayanması için içine metal çubuklar yerleştirilmiş betondan imal edilen yapı.

Boğulma: Kişinin solunum yolunun katı, sıvı veya gaz nedeniyle tıkanarak vücudun oksijensiz kalma halidir.

Bone: Genellikle kumaş, lateks veya silikondan yapılmış, saçı tümüyle örtecek biçimdeki başlık.

C

CNC: Bilgisayar destekli veya bilgisayar kontrollü tezgâh.

Çalışma platformu: Yüksekte çalışma yapılan yerlerde çalışanın durduğu İSG açısından güvenli ve uygun alandır. Hareketli ve sabit olabilir.

D

Deforme: Kalıbı, biçimi bozulmuş, biçimsizleşmiş.

Demontaj: Makine veya sistemin taşınabilir hale gelecek şekilde sökülmesi işlemi.

E

Elektromanyetik alan: Elektrik yükü olan parçacıkların çevrelerinde yarattıkları ve diğer yüklü parçacıklar üzerinde kuvvet uygulayan bir etkidir. Bu kuvvet çekme itme veya aradaki doğruya dik yönde olabilir.

Enjeksiyon: Bir sıvıyı kanal veya boşluk içine enjektör yardımıyla besleme işlemi.

F

Fiber: Bitki elyafının sıkıştırılması ile elde edilen, geniş kullanım alanına sahip malzemedir.

Fotosel: Üzerine düşen ışığın şiddetiyle orantılı olarak voltaj üreten ışık algılayıcısıdır.

G

Gerilim: Elektronları etkisi altında kaldıkları elektrostatik alan kuvvetine karşı hareket ettiren kuvvettir. Diğer bir deyişle, bir iletkenin iki ucu arasındaki potansiyel farktır. Gerilim birimi Volt dur. Voltmetre ile ölçülür.

Girift: Birbirinin içine girerek çözilemeyecek biçimde karışmış olan, iç içe geçmiş, çapraşık.

Görüş bulanıklığı: Kişinin göz yapısının, maruz kaldığı ışığı olması gereken oranda kıramaması durumunda meydana gelen net görme veya az görme halidir.

Göz duşu: Çalışma esnasında göz sağlığına zarar veren asit, alkali, kostik gibi zararlı kimyasalların gözle teması ile oluşan yaralamalarda veya tahta, metal çapakları, toz, kir gibi göze kaçan yabancı maddelerden gözün temizlenmesi için kullanılan koruyucu güvenlik malzemesine “göz duşu istasyonu” denir.

Göz merceği: Gözün ön tarafında bulunan ve dışardaki cisimlerin görüntüsünün ağtabaka üzerine düşmesini sağlayan, mercek biçiminde ve saydam organdır.

Gürültü düzeyi: Ses basınç seviyesidir. Ses yayılması sırasında değişen atmosferik basıncın denge basıncına göre farkıdır. Birimi desibel (dB) dir.

Güvenlik PLC: Preslerde kullanılan programlanabilir mantıksal kontrol sistemidir.

Güvenlik supabı: Basınç altında çalışan aletlerde, aletin dayanabileceği basıncın fazlasını tahliye etmek amacı ile entegre edilmiş bir tür vanadır.

H

Hidrolik: Suyla ya da başka bir sıvı basıncıyla çalışan (makine, sistem vb.).

I-İ

Isı transfer plakalı gözlük: Yüksek sıcaklıklı çalışma ortamında gözün aşırı ısıya maruz kalmasını ve terlemesini önleyen kişisel koruyucu donanımdır.

Işık bariyeri: Preslerde kullanılan güvenilir ve arızasız bir emniyet sistemidir. Bu sistemde ışık perdesi makineye kumanda eden bir anahtar gibi kullanılarak makinelerde çalışan insanların el ve parmakları korunur.

Işık stresi: Kişide ışık tarafından yol açılan coşkusal ve ruhsal gerilimdir.

İnert gaz: Belirli şartlar altında kimyasal reaksiyona girmeyen gazlardır. Soygazlar ve azot, genellikle birçok madde ile tepkimeye girmezler.

İris: İnce ve kasılabilen bir zardan oluşan ve saydam tabakayla göz merceği arasında bulunan ve göze rengini veren tabakadır.

İritan: Tahriş edici

İskele: İnşaat, bakım, onarım işleri için gerekli yüksekte güvenli çalışma alanı ve ulaşım ihtiyacını karşılamak amacıyla, ahşap veya metal malzemelerden, platformlar ve diğer aksesuarlar kullanılarak kurulan geçici destek yapılarıdır.

İyonizan: İyonlaştırıcı radyasyon. İyonlaşabilen atomlardan veya iyonlaşabilen moleküllerden elektron koparmak için yeterli enerji taşıyan kuantumlara sahip olan herhangi bir elektromanyetik radyasyon türüdür.

K

Kaçak akım rölesi: Faz ve nötr iletkenleri arasında bir dengesizlik yani fark oluştuğunda devreyi açan anahtardır.

Karkas: Bir yapıyı taşıyan iskelet sistemidir.

Katarakt: Göz bebeğinin arkasında bulunan ve görmeyi sağlayan doğal göz merceğinin saydamlığını kaybederek matlaşmasıdır.

Kayganlaşma: Zeminin kar, buz, yağmur, su, veya yağlı maddeler yardımıyla kaygan hale gelme eylemidir.

Kızılötesi ışın: (IR, İnfrared) Dalgaboyu görünür ışıktan uzun, fakat terahertz ışınımından ve mikrodalgalardan daha kısa olan elektromanyetik ışınımdır.

Kimyasal köpüklü yangın söndürücü: İçinde protein veya sentetik bazlı, alkole dayanıklı ve film oluşturucu kimyasal köpük bulunduran yangın söndürme tüpüdür. Genellikle yakıt ve yanıcı madde ile sıvı kimyasal yangınlarında kullanılmaktadır.

Kiriş: Yapıda bir döşeme üstüne gelen yükleri duvar ya da kolon gibi düşey taşıyıcılara aktaran yatay taşıyıcı eleman.

Kolon: Katlardaki döşemeleri birbirine bağlayan düşey yapı elemanı.

Konsantrasyon: Yoğunluğun artması; bir cismin, bileşimindeki suyu yitirerek daha koyu kıvama gelmesi.

Konstrüksiyon: Birden fazla parçanın bir araya getirilip birleştirilmesiyle bir bütün oluşturma, yeni oluşum yapma.

Kornea: Gözün en ön kısmında yer alan ışığı odaklamak ve gözü dış etkenlerden korumak için özelleşmiş saydam ve eğimli bir dokudur.

Koruyucu burunlu ayakkabı: Alet veya malzeme düşmesi durumunda ayak parmaklarını koruma amaçlı kompozit veya çelik takviyeli burunla imal edilen iş ayakkabısı.

Kronik: Uzun süreli devam eden. Süreğen, müzmin

Kurşun zehirlenmesi: Kandaki kurşun miktarının yüksek seviyelere çıkması sonucunda meydana gelen ve ölümcül sonuçlara yol açabilecek ciddi bir tıbbi durumdur.

Kuru kimyevi tozlu yangın söndürücü: İçinde kimyasal toz bulunduran yangın söndürme tüpüdür. Daha çok orta ve

düşük ısıdaki yangınlarda kullanılırlar. En önemli özelliği ateşi boğarak söndürmesidir.

L

LEL: Ortamda bulunan gazların patlama veya parlama oluşturmayacak konsantrasyon sınırına Alt Patlama Sınırı (Lower Explosion Level – LEL) denir. Her gazın LEL değeri farklıdır.

LPG: (Likit Petrol Gazı) Petrolden elde edilen, basınç altında sıvılaştırılmış gazlardır.

M

Macun sertleştirici: Polyester macunu sertleştirmek için kullanılan ve benzoil peroksit den oluşan kimyasal malzemedir.

Macunlama: Metal malzeme yüzeyinin uygun macun yardımıyla pürüzlülüğünün azaltılması ve yüzey düzgünlüğünün sağlanması işlemidir.

Malzeme güvenlik bilgi formu: Kimyasal maddelerin kullanımı ve depolanması sırasında oluşabilecek İşçi Sağlığı İş Güvenliği risklerini ortadan kaldırmaya yönelik çalışmaların önemli bir parçasını oluşturan ve kullanıcıyı doğru ve yeterli düzeyde bilgilendirmek amacıyla hazırlanan, ilgili kimyasal maddelerin tehlike ve riskleri ile diğer bilgileri açıklayan 16 sabit başlıklı formdur.

Mandren anahtarı: Konik bir yapısı olan ve mandrene uç takmak için kullanılan dişli bir elemandır.

Mantarlaşma: Keski, murç ve çekiç gibi el aletlerinin baş kısımlarında görülen çatlama, genişleme ve aşınma durumudur.

Maske: Çalışma esnasında kişinin göz, yüz, ağız ve solunum sistemi sağlığını korumak için kafaya geçirilerek kullanılan kişisel koruyucu donanımdır.

Mekanik filtrelili toz maskesi: Ağız, burnu ve çeneyi kaplayan ve büyük oranda filtre malzemesinden oluşan katı ve sıvı aerosollere / zerreciklere karşı koruma sağlamak üzere tasarlanan solunum koruyucu cihazdır.

Mertek: Eğimli çatılarda kaplama altı tahtasının üzerine oturduğu ve yaklaşık 50 cm eksen aralıklı olarak aşıklara oturan örtü konstrüksiyonuna ait çatı elemanıdır.

Metal dumanı ateşi: Bir metalin ya da oksitlerinin partiküllerinin solunmasından birkaç saat sonra ortaya çıkan akut bir durumdur. Bu duruma yakalanan kişide burun ve boğazda irritasyon, kuruluk, öksürük, baş ağrısı, halsizlik, titreme ve ateş görülür.

Morötesi ışın: Gözümüz tarafından algılanamayan, dalga boyu 100 ile 400 nm arasında olan ışınımdır.

Mukoza: Sümükdoku. Vücudun iç kısmındaki kanal ve boşluklarını döşeyen hücrelerden oluşan zar tabaka. Mukoza döşeli olan iç boşluklar, dışarıya açılan vücut kanalları ile dış ortamla temastadır.

N

Non-iyonizan: İyonlaştırıcı olmayan radyasyon.

P

Paravan: Menteşelerle birbirine bağlı birkaç parçadan oluşan ve yapılarda bazı bölümleri ayırmakta kullanılan, katlanır, taşınır çerçeveli perde.

Parlayıcı madde: Normal şartlar altında buharlaşabilen veya gaz halinde bulunan ve tutuşma noktası düşük olan sıvı ve gazlardır.

Paslanma: Demir vb. malzemelerin oksijenle temas eden yüzeylerinin yanması, oksitlenmesidir.

Pleyt: Metal atölyelerinde markalama işlemlerinin yapıldığı düzlemsel yüzey veya tezgah.

Pnömatik: Hava basıncıyla çalışan (makine, sistem vb.).

Polyester macun: Yarı esnek, çok iyi doldurma ve yapışma özelliklerine sahip, zımparalanabilen sentetik, fiber ve plastik esaslı yüzey macunudur. Çelik macun olarak da bilinir.

Postür: Vücutun duruş şeklidir. Statik ve dinamikte çeşitlilik gösterir ancak dururken ve çalışırken doğru postür korunmalıdır.

Pres emniyet valfi: Pnömatik preslerde kavrama grubuna iletilecek havanın kontrolünü emniyete alan valftir.

Prosedür: Bir işte uyulması, tutulması gereken yol ve yöntemlerin tümü.

R

Radyasyon: Işınım

Reaksiyon: Tepki, tepkime.

ECQ

Risk: Bir zarara uğrama tehlikesi, zarar görme olasılığı.

S-Ş

Selüloit çerçeveli gözlük: Gözleri zararlı maddelerden korumak için çerçevesi selüloit malzemeden yapılmış olan kişisel koruyucu donanımdır.

Solvent: Bir maddeyi çözerek çözelti oluşturan sıvı veya gaz maddedir. Günümüzde en yaygın çözücü madde sudur. Organik kimyasal maddelerde çözücü olarak kullanılmaktadır.

Spiral taşı: Taşlama makinesi ya da jet motoru olarak da adlandırılan bu makine metallerin kesilmesinde ve yüzeylerinin taşlanmasında kullanılır.

Sunuk: Maruz

Şaloma: Kaynak işleminde, metalleri eritirken ya da keserken kullanılan ve alev püskürten araçtır.

Şartlandırıcı: Pnömatik sistemlerde kullanılan havayı sistem içerisinde kullanılacak özelliklere getiren elemanlardır.

T

Taş koruyucusu: Spiral taşının kesici veya taşıyıcı ucunun çalışma esnasında yerinden çıkma, parçalanma ihtimaline karşı kullanıcıyı korumaya yarayan, spiral taşına monte edilerek kullanılan metal bir siperdir.

Termoplastik: Isıtıldıklarında yumuşayan, soğutulduklarında tekrar sertleşen plastik esaslı malzemedir.

Tij: Kolon ve kiriş kalıplarında bağlantıyı ve kalıp kurulumunu sağlayan, kalıp aksesuarlarından en önemlisidir. Kalıp gergi mili de denir.

Topraklama: Elektrik ile çalışan cihazlarda olası bir elektrik kaçağı tehlikesine karşı alınan hayati bir önlemdir. Kaçak elektriğin bir iletkenle toprağa verilmesini sağlayan basit bir sistemdir.

Tozluk: Ayakkabının üstünden bacağıın alt bölümüne deęin sarılan, kumaş ya da köseleden yapılmış bir tür paçalık.

Tulum: Göğüs ve pantolon bölümü bitişik giysi. İş elbisesi

U

Uyarı ve ikaz levhası: Bir tehlikeye neden olabilecek veya zarar verecek durum hakkında uyarıda bulunan işaretlerin yer aldığı levhalardır.

Uzuv kaybı: Bir organın vücuttan tamamen ayrılması. Kol, bacak kopması vb.

Y

Yanıcı madde: Yanma derecesinde ısıtıldığında oksijenle birleşmesi sonucu yanan ve etrafa ısı yayan maddelerdir.

Yaşam hattı: Yüksekte çalışacak kişinin düşme ihtimalinin bulunduğu tüm alanlarda öncelikle düşmeyi önleme amaçlı kullanılan, düşüş gerçekleştiği durumda da personelin vücuduna etki edecek olan, şok yükünü, kuvvet sönmüleyici sistemler vasıtası ile minimuma indirme amacı olan yatay ve dikey sistemlerdir.

Yönetmel: Yönetimle ilgili olan.

ECQ

Yüz siperi: Gözleri ve yüzü zararlı ve zehirli maddelerden korumaya yönelik, kafaya geçirilerek kullanılan ve saydam şekilde yüzün tamamını kaplayan kişisel koruyucu donanımdır.

Z

Zımpara: Boyama işlemi öncesinde metal yüzeyindeki pürüzlülükleri gidermek amacıyla kullanılan aşındırıcı gereçtir.

| ECQ

GLOSSARY OF RISK TERMINOLOGY ON OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY FOR METAL SECTOR

OccuSafeInCMIS

**Study material for E-learning
2018**

Project Number. 2016-1-TR01-KA202-034976

This project has been funded with support from the European Commission. The present publication reflects the views of the author only, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Autors

Bianka Ivanova Désirée Scalia

Eleonora Perotti Hafize Gönen Kebapçı

Irene De Laurentiis İsmet Kebapçı

Margarita Vassileva Natasa Urbancikova

Reviewer

Mehmet Özdemir Slavka Ruseva

Yahya Yılmaz

1. Printing, June 2018

Ankara

You can reach this publication free of charge and digitally at

www.ohasineurope.com.

Certificate Number: 40873

ISBN: 978-605-81600-4-0

978-605-81600-4-0

Printed and bound

SONÇAĞ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San.Tic.Ltd.Şti. 0312 341 36 67

A

Acetylene: It is a colorless, garlic smelling and hydrocarbon gas which burns very powerfully and by giving a white light.

Acid steam: It is the steam occurring as the result of the acid used which arrives at the evaporation temperature or its reacting with the material.

Anchoring point: It is the safe junction point that transmits the load of worker onto the construction while working at height.

Aspiration: Sucking the dirty air by means of mechanical devices and providing the sufficient clean air.

B

Bonnet: The heading usually made of cloth, latex or silicon, covering the whole hair.

C

Carcass: The framing system carrying a building.

Cataract: The natural eye lens' losing its transparency and becoming dull existing behind the pupil and enabling to see.

Chemical foam extinguisher: The fire extinguisher tube in which there exist protein or synthetic based, alcohol resistant and film former chemical foam. It is usually used at the fires of fuel oil and inflammable matter, and liquid chemicals.

Chronic: Continuing long term. Perpetual, protracted.

CNC: The trestle supported or controlled by computer.

Concentration: Increasing density; a substance's becoming strong by losing the water in its composition.

Conditioner: The element which is used at the pneumatic systems making the air have the usable features within the system.

Construction: Integrating by collecting more than one pieces together, constituting new formation.

Cornea: A transparent and sloping tissue formed to focus the light and to protect the eye from the external factors existing in front of the eye.

D

Deformed: The pattern or shape is declined, misshapen.

Disassembly: Dismantling the machine and system in the way that it can be carried.

Drowning: Being the breathing tract of a person furred up by solid, fluid or gas, and the body's being oxygen-starved.

Dry chemical powder fire extinguisher: The firefighting tube in which there is chemical powder. It is usually used at the mid and low heat fires. The most important characteristics of it is that it puts out fire by smothering the fire.

E

Electromagnetic field: An effect created by the particles which are alive around and which applies force on the other hot particles. This force can be perpendicular to pulling, pushing or line between.

Emery: The abrasive tool which is used for burring on the surfaces of metals before painting operation.

Exposed: Being exposed

Eye lens: The lenticular transparent organ enabling the images of the objects in front of the eye and outside to fall over the retina.

Eye wash solution: The protective safety material used at the injuries happened when the harmful chemicals damaging the eye health like acid, alkali, caustic are touched into eye or for cleaning the eye from the foreign matters penetrated in like wood, metal shavings, dust, dirt while working is called “eye wash solution”.

F

Face shield: The personal protective equipment used for protecting the eyes and face from the harmful and poisonous matters by wearing on the head and covering all the face transparently.

Fiber: The material obtained by compressing the plant grain having extensive usage area.

Field scanning sensor: It is a safe security system used at presses. The field around the press is continuously scanned by the field scanning sensor. It sounds alarm, and makes the press stop running, when somebody enters into the scanned field.

Flame holding valve: It is the valve which prevents the flame sucked from the torch to pass through the feeder hose and reach at the regulator and tube at the gas and welding operation.

Folding screen: The moving framed curtain connected by the hinges to each other consisting of a few parts and used for separating some sections in the buildings.

G

Getting Slippery: The ground's becoming slippery by means of snow, ice, rain, water, or oily matters.

Girder: The horizontal bearing element transferring the loads existing on a floor in a building onto the vertical carrier like wall and pillar.

Grinding Protector: A metal shield which is used getting mounting around the spiral grinding to protect the user against the possibilities of the cutter or grinding tip of the spiral grinding's working out or getting crashed while operating.

Grounding: A vital precaution taken against a possible danger of electric leakage at the electrical devices. A simple system that assures the electric leakage to transfer into the soil through a conductor.

H

Heat transfer plate glasses: The personal protective equipment preventing the eye from getting exposed to torridity and sweating at the high hot working environments.

Hydraulics: The (machine, system, etc.) operating with the pressure of water or another liquid.

I

Inert gas: The gases which don't react chemically under certain conditions. Inert gases and nitrogen don't react with many matters in general.

Inflammable matter: The liquids and gases the flashpoint of which is low that can be evaporated under the normal conditions or existing as gas.

Inflammable matter: The matter which burns and spreads heat around when it is heated at its burning temperature as result of combining with oxygen

Infrared light: (IR, Infrared) The electromagnetic radiation the wavelength of which is far from the visible light, but which is shorter than the radiation and microwaves.

Injection: The action of feeding a liquid into the canal or space by means of injector.

Intricate: The thing undecipherably cluttered getting interpenetrated, interwoven, and complicated.

Ionisian: Ionising radiation. Any type of electromagnetic radiation having the quantum carrying enough energy to detach electron from the ionisable atoms or from the ionisable molecules.

Iris: The layer consisting of a thin and contractible membrane and existing between the cornea and eye lens and encolouring the eye.

Irritan: Exhibitive.

L

Lead poisoning: A serious medical situation occurring in consequence of the increasing lead in the blood at high level and causing fatal results.

Leggings: A type of case made of cloth or leather which is wrapped from the upper side of the shoes up to the lower part of the leg.

LEL: The concentration limit of the gases existing in the environment not constituting explosion or flash is named Lower Explosion Level – LEL). The LEL value of each gas is different.

Level of noise: The degree of sound pressure. The difference of atmospheric pressure changing during sound spread according to the balance pressure. Its unit is decibel (dB).

Life line: The vertical and horizontal system which is used at all the fields when there is possibility for the person working high to fall, primarily to prevent the falling, and to minimize the shock load that will effect the body of the personnel by means of force absorber systems when falling occurs.

Light barrier: A confidential and defect-free safety system used at the presses. In this system, the light curtain is used like a key controlling the machine, and the hands and fingers of the people who work at the machines are protected.

Light stress: The enthusiastic and mental tension of the person caused by the light.

Loss of limb: An organ's getting completely removed from the body. Arm and leg rupturing, etc.

LPG: (Liquid Petroleum Gas) The gas produced from petroleum and liquefied under pressure.

M

Managerial: Concerning management.

Mask: The personal protective equipment worn onto head in order to protect the health of eyes, face, mouth, and respiratory system while working.

Mechanical filter dust mask: The respiratory protective device designed to assure protection against the solid and liquid aerocoles / particles covering the mouth, nose and chin and consisting of filter material substantially.

Metal fume fire: An acute fume appeared a few hours after breathing the particles of a metal or its oxides. The person who has had this situation has irritation in the nose and throat, dryness, cough, head ache, malaise, trembling and fever.

Mucosa: Mucous membrane. The membrane layer consisting of the cells flooring the canals and spaces inside the body. The internal spaces floored by mucosa gets in touch with the body canals going out.

N

Non-ionizing: The radiation which isn't ionizing.

O

Overalls: The dress whose part of chest and trousers is connected. Work clothing.

P

Photocell: The photo sensor that produces voltage proportionally to the light intensity fallen over.

Pillar: The vertical constructional component combining the floors at the storeys to each other.

Plate: The planar surface or bench on which marking operations are carried out in metal plants.

Plunger switch: A gear component having a conical structure used for tipping nozzle to the plunger.

Pneumatic: (The machine, system, etc.) operating with air pressure.

Polyester putty: The synthetic, fiber and plastic based surface putty having the features of semi-flexible, filling very well and sticking that can be grinded. It is also known as steel putty.

Posture: The standing form of body. It indicates variety at statics and dynamics, but the true posture should be kept while standing and working.

Press safety valve: The valve that secures the air to be conveyed into the cluthing group at the pneumatic presses.

Priming: It is the transaction of preparing the surface of metal material for the main paint with the priming coat. Priming coat is applied in order to protect the metal against rusting.

Procedure: All of the way and methods which require to be obeyed and kept at a business.

Purlin: It is the roof construction component which is fitted on the rafters. Purlins transfer the load of rafters onto the pillars at the free standing roofs and onto the king posts at the suspended roofs against flexion.

Putty hardener: Polyester is a chemical material used for hardening the putty and consisting of benzoyl peroxide.

Puttying: The process of decreasing the roughness of the metal surface by means of proper putty and assuring the surface smoothness.

R

Radiation: Radiance

Rafter: The roof belonging to the cover construction sitting on the purlins having 50 cm axis intervals sitting on the furring wood on the inclined roofs.

Reaction: Response

Reinforced concrete construction: The construction into which metal rods are implanted to resist the strength of flexion and pulling produced from concrete.

Risk: The danger to be damaged, the possibility of impairment.

Rod: The most important one of the mold accessories which assures the combination and mold setting at the molds of column and beam. It is also called mold material shaft.

Rusting: Getting the surfaces of the materials like iron burned and oxidized when they contact with oxygen.

ECQ

Sayfa | 25

S

Safety data sheet of material: The form having 16 constant titles constituting an important part of the studies to eliminate the risks of Worker Health and Work Security that can occur while using the chemical matters and storing them, prepared in order to inform the reader accurately and sufficiently, and explaining the hazards and risks of the concerned chemical matters and other information.

Safety PLC: The programmable logical control system used at the presses.

Safety valve: A sort of valve integrated in order to discharge the excess pressure of the device at the devices operating under pressure.

Scaffold: The interim supporting structures erected by using platforms from wooden and metal materials for the construction, maintaining and repairing works at the necessary heights in order to satisfy the need of safe working area and transport.

Shoes having protective toes: The work shoes produced with composite or steel padding toes in order to protect the toes in case of falling tools and materials.

Small current relay: The switch turning on the circuit when imbalance namely difference occurs between the phase and neutral conductors.

Solvent: The liquid or gas matter that constitutes solution by dispersing a material. Nowadays, the most common dispersing material is water. The organic chemical materials are also used as solvent.

Spiral grinding: This machine named as grinding machine or jet motor is used for cutting metals and for grinding their surfaces.

Suberication: The cracking, enlargement, and erosion seen at the headings of hand tools like chisels, bush hammers, and hammers.

T

The celluloid framed glasses: The personal protective equipment the frame of which is made of celluloid material to protect the eyes from the harmful substances.

Thermoplastic: The plastic based material which softens when they are heated and hardens again when they are cooled.

Torch: The Flame thrower tool which is used at welding operations while melting or cutting the metals.

U

Ultraviolet ray: The radiation that can't be sensed by our eyes and the wave length is between 100 and 400 nm.

V

Vision haze: The case of not being able to see clearly or seeing little when the eye structure of person can't refract the light exposed sufficiently.

Voltage: The force which moves the electrons against the electrostatic field force under the influence of which they are impressed. In other words, it is the potential difference between the two ends of a conductor. The unit of voltage is Volt. It is measured by Voltmeter.

W

Warning and caution plate: The plate on which there exist the signs warning about a case that can cause a danger or damage.

Wooden construction: The construction made of the materials built from wood or woods.

Working platform: It is the OHS safe and available area where the worker stands and working is carried out at height. It can be moving or fixed.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

OccuSafeInCMIS

Речник на терминологията на риска относно здравословни и безопасни условия на труд в металния сектор

OccuSafeInCMIS

**За електронно обучение Учебен материал
2018**

Номер на проекта. 2016-1-TR01-KA202-034976

Подкрепата на Европейската комисия за представянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява само възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за каквото и да е използване на съдържащата се в нея информация.

Автори

Bianka Ivanova

Désirée Scalia

Eleonora Perotti

Hafize Gönen Kebabçı

Irene De Laurentiis

İsmet Kebabçı

Margarita Vassileva

Natasa Urbancikova

Редактор

Mehmet Özdemir

Slavka Ruseva

Yahya Yılmaz

1. издание , юни 2018

Ankara

Бъдете сигурни, че **www.ohasineurope.com** ще се свържете с нас в оригиналната си форма.

Номер на сертификата: 40873

ISBN: 978-605-81600-4-0

978-605-81600-4-0

Баски в Щил

SONÇAĞ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San.Tic.Ltd.Şti. 0312 341 36 67

Спс: Мост, поддържан или контролиран от компютър.

Lel: Ограничението за концентрация на газове в околната средата, което не води до експлозия или формиране на искра се нарича ниско експлозивно ниво - Lower Explosion Level (LEL). LEL стойността на всеки газ е различна.

Lpg(втечнен нефтен газ): Газ, който се произвежда от петрол и се втечнява под налягане.

Plc за безопасност: Програмируема логическа система за контрол, използвана в пресите.

Спирален шлайфер: Шлайфер, които се използва за рязане на материали и шлифоване на повърхностите им.

Агитатор: Елементът, който се използва в пневматични системи, който позволява на въздуха да притежава полезни свойства в системата.

Аспирация: Всмукване на мръсния въздух чрез механични средства и осигуряване на достатъчно чист въздух.

Ацетилен: Безцветен, миришец на чесън въглеродороден газ, който гори много силно с бял пламък.

Боне:Покривало за глава, обикновено от плат, латекс или силикон, което покрива цялата коса.

Влакно: Материал, получен от компресиране на растителни зърна с голяма използваема площ.

Втвърдител: Полиестерът е химичен материал, използван за втвърдяване на грунд, който се състои от бензоил пероксид.

Гамаша: Обвивка от плат или кожа, която обгръща от горната част на обувките до долната част на краката.

Грунд: Подготовката на повърхността на металния материал за основното боядисване. Грундът се нанася, за да предпази метала от ръждясване.

Грундиране: Процесът на изравняване и полиране на металната повърхност.

Деформиран: Наблюдава се когато формата или моделът са развалени или с нарушена форма.

Дразнене: Излагане.

Дървена конструкция: Конструкция, направена от дървени материали.

Електромагнитно поле: Ефект от частици, които се движат около магнит и прилагат сила върху други горещи частици. Тази сила може да е перпендикулярна, дърпаща, избутваща и разделяща.

Заваръчна горелка: Използва се за заваряване, като разтапя или реже материалите.

Загуба на крайник: Пълно отделяне на орган от тялото – ръка, крак.

Задържащ пламъка клапан: Това е клапанът, който предотвратява всмукване на пламъка към маркуча по време на заваряване.

Заземяване: Важна предпазна мярка срещу възможна опасност от токов удар от електрически уред. Проста система, при която токът се отвежда към земята по проводник.

Замъглено виждане: Липса на ясно зрение или слабо зрение, когато структурата на очите не може достатъчно да пречупи светлината.

Незапалима маса: Течностите и газовете, които са трудно запалими и които могат да се изпарят при нормални условия или съществуват в газообразна форма.

Запалима маса: Материал, който гори и разпространява топлина при нагряване при контакт с кислорода.

Защитна маска: Лично предпазно средство, използвано за защита на очите и лицето от опасни и отровни вещества, което се носи на главата, прозрачно е и покрива лицето.

Изложен: Излагане

Инжектиране: Захранване на течност в канал или пространство чрез инжектор.

Инертен газ: Газ, който не образува химична реакция при определени условия. Инертните газове и азотът не реагират с много материали по принцип.

Информация за безопасност на материала : Формуляр, който съдържа 16 раздела и представлява важна част от проучванията за елиминиране на рисковете за здраве и безопасност при работа, които могат да възникнат при използване и съхраняване на химикали, изготвен, за да информира читателя точно и пълно и обясняващ опасностите и рисковете от съответните химични съединения и друга информация.

Инфрочервена светлина: (IR, Infrared) Дължината на електромагнитното лъчение, която е далеч от видимата светлина, но е по-къса от лъчението от микровълните.

Йонизация: Йонизиращо лъчение. Всеки тип електромагнитно лъчение, което има спектър, пренася достатъчно енергия, за да отдели електроните от йонизиращи се атоми или молекули.

Ирис: Слой, състоящ се от тънка свиваема мембрана между роговицата и лещата и придава цвят на окото.

Катаракт: Загуба на прозрачността на очната леща и затъмняване зад зеницата, което възпрепятства зрението.

Киселинна пара: Парата, която се образува, когато използваната киселина достигне температура на изпаряване или реагира с материала.

Концентрация: Увеличаваща се плътност; подсилване на вещество чрез загуба на вода в състава му.

Корпус: Основната система, на която се държи дадена сграда.

Леща на окото: Прозрачният орган, който позволява изображенията на предмети пред окото и отвъд него да попаднат върху ретината.

Лигавица: Лигавична мембрана. Мембранният слой, който се състои от клетките върху канали и пространства в тялото. Вътрешните пространства, покрити с лигавица, влизат в контакт с телесните канали, които водят извън тялото.

Лъчение: Излъчване

Маска: Личното предпазно средство, което се носи върху главата, за да защити очите, лицето, устата и дихателната система по време на работа.

Маска с филтър за механичен прах : Дихателно защитно устройство, предназначено да гарантира защита

срещу твърди и течни частици във въздуха, като покрива устата, носа и брадичката и се състои от филтърен материал.

Мертък: Хоризонтална покривна греда, която е разположена върху останалите хоризонтални греди на интервали от 50 см.

Метални пари: Остро изпарение, което се появява няколко часа чрез вдишване на метални частици или оксиди. Съответното лице усеща дразнене в носа и гърлото, сухота, кашлица, главобол, треперене и висока температура.

Надлъжна греда: Покривен елемент, който се поставя върху мертеците. Хоризонталните греди прехвърлят натоварването от мертеците върху вертикалните колони при свободно стоящи покриви и върху отвесните греди при окачени покриви срещу огъване.

Напрежение: Силата, която движи електроните в електромагнитно поле под натиска, който им е оказан. С други думи, потенциалната разлика между двата края на проводник. Единицата за измерване е волт. Измерва се от волтметър.

Нейонизиращ: Лъчение, което не е йонизиращо.

Ниво на шум: Степента на звуков натиск. Разликата в атмосферното налягане при разпространение на звука. Единицата е децибел (dB).

Нискотоково реле: Превключвател, който се използва при дисбаланс между фаза и неутрални проводници.

Обувки със защитни върхове : Работни обувки с метално (сплав или стомана) покритие на пръстите, за да ги защитят от падащи инструменти и материали.

Отравяне с олово: Тежко състояние, възникващо в следствие от увеличени нива на олово в кръвта, което има фатални последици.

Очила с целулоидни рамки : Лично предпазно средство, чиято рамка е направена от целулоиден материал, за да защитава очите от опасни вещества.

Плоскост: Плоската повърхност, върху която се работи в металообработващи предприятия.

Пневматичен: Машина, система и др., които работят с въздушно налягане.

Подвижен параван: Подвижния параван, свързан с панти, който се състои от няколко части и се използва за отделяне на части от сградата.

Пожарогасител с химична пяна: Пожарогасител с протеинова или синтетична, устойчива на алкохол и образуваща покривен слой пяна. Обикновено се използва при пожар на гориво и запалими вещества, както и на течни химикали.

Пожарогасител със сух химичен прах : Пожарогасител, в който има химичен прах. Обикновено се използва при пожари с ниска и средна температура. Най-важната му характеристика е, че потушава пожара, като буквално го задушвава.

Поза: Изправената форма на тялото. Има различна статика и динамика, но истинската поза трябва да бъде запазена при работа в изправено положение.

Полиестерен кит: Синтетичен, влакнов или пластмасов повърхностен кит, който е полугъвкав, попълва много добре и залепва. Нарича се още стоманен кит.

Превключвател с бутало: Скоростен компонент с конична структура, който се използва за насочване към пресовото бутало.

Предпазен клапан с натискане: Клапан, който осигурява предаването към превключвателната група в пневматичните преси.

Предпазен клапан: Клапан, предназначен за освобождаване на излишното напрежение в устройствата под налягане.

Протектор: Метален щит за защита

Процедура: Всички действия и методи, които трябва да се следват и спазват при работа.

Работна платформа: Безопасна площ, където стои работникът при работа на височина. Може да е подвижна или неподвижна.

Работен гащеризон: Дреха, в която горната и долната част са свързани. Работно облекло.

Разглобяване: Разделяне на машина или система на части, за да бъде транспортирана.

Разтвор за промиване на очи: Защитният материал, използван при наранявания, при които вредни химикали имат контакт с очите – киселини, основи; или за почистване при влизане на чуждо тяло като стърготини, стружки, прах, мръсотия.

Разтворител: Течна или газообразна материя, която представлява разтвор, като разтваря даден материал. В днешно време най-популярният разтворител е водата. Като разтворители се използват и органични химични съединения.

Реакция: Отговор

Риск: Опасност от увреждане, възможност за нараняване.

Роговица: Прозрачна тъкан, която фокусира светлината и защитава очите от външни фактори пред тях.

Род: Най-важната част на леярската форма, която гарантира поставяне на вертикалните и покривните колони. Нарича се и шахта за материали.

Ръждясване: Появява се на повърхността на материали като желязо в резултат на обгаряне и окисляване при контакт с кислород.

Светлинна бариера: Поверителна и безотказна система за безопасност, използвана при пресите. В тази система светлинната бариера се използва за контрол на машината, а ръцете и пръстите на хората, които работят с машините, са защитени.

Светлинно натоварване: Сетивното и умствено натоварване от светлината.

Сензор за сканиране: Система за безопасност при пресите. Полето около пресата постоянно се сканира от сензора. Включва се аларма и пресата спира работа, ако някой навлезе в зоната на сканиране.

Скеле: Междинните поддържащи конструкции, които се издигат чрез платформи от дърво и метални материали за строителни и ремонтни работи на необходимата височина за осигуряване на безопасна работна среда и транспорт.

Сложен: Съставен от повече компоненти.

Спасителна линия: Вертикалната и хоризонтална система, която се използва на всички места, където има вероятност от падане, основно за избягване на падане и за минимизиране на удара върху тялото чрез системи за омекотяване.

Строителство: Обединяване на елементи, създавайки ново образувание.

Структура от стоманобетон : Конструкция, в която се поставят метални пръти за устояване на огъване и дърпане от бетона.

Колона: Вертикалният компонент на конструкции, който обединява пода и тавана.

Суберинизация: Напукване, разширяване или ерозия в края на ръчни инструменти като длета и чукове.

Табела за предупреждения: Табелата, на която се изписват предупреждения за опасности или щети.

Термопластичен: Базиран на пластмаса материал, който омеква при нагряване и се втвърдява при охлаждане.

Топлообменни плочи: Личното предпазно оборудване, което предпазва излагане на очите в горещи среди.

Точна на прикрепване: Безопасна точна на свързване, която пренася натоварването на работника върху конструкцията при работа на височина.

Трегер: Хоризонталният носещ елемент, който пренася товара върху пода на сградата върху вертикалните елементи като стени и колони.

Удавяне: Запушване на дихателните пътища с твърдо вещество, течност или газ и лишаване на тялото от кислород.

Ултравioletов лъч: Лъчение, което не може да бъде видяно с очи, дължината на вълната е между 100 и 400 нм.

Управленски: Ръководен.

Фотоклетка: Фотосензор, който произвежда напрежение пропорционално на падащия интензитет.

Хидравлика: Машина, система и др. която работи под налягане на вода или друга течност.

Хлъзгавост: Наблюдава се когато земята стане хлъзгава заради сняг, лед, вода или мазнина.

Хроничен: Продължаващ дълго време. Постоянен.

Шмиргел: Абразивният инструмент, който се използва за полиране на метални повърхности преди боядисване.

GLOSSARIO SULLA TERMINOLOGIA DEL RISCHIO IN MATERIA DI SALUTE E SICUREZZA SUL LAVORO NELL'INDUSTRIA METALMECCANICA

**Materiale di studio per E-learning
2018**

Progetto numero: 2016-1-TR01-KA202-034976

Questo progetto è stato finanziato con il supporto della Commissione Europea. La presente pubblicazione riflette il solo punto di vista degli autori e la Commissione non può essere ritenuta responsabile per qualsivoglia uso venga fatto delle informazioni in essa contenute.

Autori

Bianka Ivanova	Désirée Scalia
Eleonora PerottiHafize	Gönen Kebapçı
Irene De Laurentiis	İsmet Kebapçı
Margarita Vassileva	Natasa Urbancikova

Revisione

Mehmet Özdemir	Slavka Ruseva
Yahya Yılmaz	

1.Tiratura , Giugno 2018
Ankara

È possibile raggiungere questa pubblicazione gratuitamente e digitalmente su **www.ohasineurope.com**.

Numero di certificato: 40873

ISBN: 978-605-81600-4-0

978-605-81600-4-0

Stampato e rilegato

SONÇAĞ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San.Tic.Ltd.Şti. 0312 341 36 67

A

Acetilene: Gas incolore e idrocarburico che brucia molto potente e dà una luce bianca.

Adescamento: Transazione di preparazione della superficie di materiale metallico per la verniciatura principale del fondo. Il fondo viene applicato per proteggere il metallo dalla ruggine.

Annebbiamento visivo: Quando non si è in grado di vedere chiaramente o vedere poco quando la struttura dell'occhio della persona non rifrange a sufficienza la luce.

Aspirazione: Aspirare l'aria contaminata mediante dispositivi meccanici e fornire sufficiente aria pulita.

Asta: Il più importante degli accessori per stampi che assicura la combinazione e la disposizione degli stampi di colonna e trave.

Avvelenamento da piombo: Grave situazione medica che si verifica in seguito all'aumento del piombo nel sangue a livelli elevatissimi e provoca risultati fatali.

C

Campo elettromagnetico: Un effetto creato dalle particelle vive e che applica forza sulle altre particelle calde. Questa forza può essere perpendicolare a tirare, spingere o traiettoria.

Carcassa: Il sistema di inquadratura che appartiene ad un edificio.

Cataratta: La naturale lente dell'occhio posta dietro la pupilla che perde la sua trasparenza e fa sì che la vista diventi poco nitida.

CNC: Cavalletto supportato o controllato dal computer.

Concentrazione: Aumento della densità; quando una sostanza perde acqua nella sua composizione.

Condizionatore: Elemento che viene utilizzato nei sistemi pneumatici che dota l'aria di caratteristiche utilizzabili all'interno del sistema.

Cornea: Tessuto trasparente e inclinato necessario per focalizzare la luce e proteggere l'occhio dai fattori esterni.

Costruzione in cemento armato: Costruzione in cui vengono impiantate placche metalliche per resistere alla flessione e alla trazione prodotta dal calcestruzzo.

Costruzione in legno: La costruzione realizzata con materiali in legno.

Costruzione: Raccolta di più materiali al fine di costituire un'unica struttura

Cronico: Che continua a lungo termine. Perpetuo, protratto.

Cuffia: Può essere di stoffa, lattice o silicone e copre l'intera capigliatura.

D

Deformato: Modello o forma non uniforme, non naturale.

Dispositivo di protezione per la smerigliatura: Schermo di metallo che viene utilizzato per il montaggio attorno alla molatura a spirale per proteggere l'utente dalle possibilità che la lama o la punta di levigatura della mola a spirale si allenti o si rompa durante il funzionamento.

E

Esposto: Essere rivolto.

Estintore a polvere chimica secca: Dispositivo antincendio in cui è presente polvere chimica. Di solito è usato per incendi con fiamme medie e a basso tasso di calore. La caratteristica più importante è che spegne il fuoco soffocando il fuoco.

Estintore a schiuma chimica: Il tubo estintore in cui sono presenti schiuma chimica a base proteica o sintetica, resistente all'alcool. Di solito è utilizzato su incendi prodotti da olio combustibile e materia infiammabile e prodotti chimici liquidi.

Etichetta di avvertenza e pericolo: Etichetta sulla quale sono presenti i segnali di avvertenza su un caso che può causare un pericolo o danno.

F

Fibra: Materiale ottenuto comprimendo la grana della pianta con un'area di utilizzo estesa.

Fotocellula: Sensore fotografico che produce una tensione proporzionale all'intensità luminosa caduta.

Fotocellula: Sistema di sicurezza riservato e privo di difetti utilizzato sulle macchine da stampa. In questo sistema, la barriera fotoelettrica viene utilizzata come una chiave che controlla la macchina e le mani e le dita delle persone che lavorano sulle macchine sono protette.

G

Gas inerti: Gas che non reagiscono chimicamente in determinate condizioni. I gas inerti e l'azoto non reagiscono con molte questioni in generale.

GPL: (Gas di petrolio liquido) Gas prodotto dal petrolio e liquefatto sotto pressione.

I

Idraulica: Macchina, sistema, ecc. che funziona con la pressione dell'acqua o di un altro liquido.

Imbracatura: Sistema verticale e orizzontale che viene utilizzato in tutti i cantieri quando vi è la possibilità di cadere per la persona che lavora in alto, principalmente per prevenire la caduta, e per ridurre al minimo il carico d'urto che si ripercuote sul corpo del personale forza i sistemi di assorbimento in caso di caduta.

Impalcatura: Strutture di supporto provvisorie erette utilizzando piattaforme di materiali in legno e metallo per la costruzione, la manutenzione e la riparazione in alto necessarie per soddisfare l'esigenza di un'area di lavoro e di trasporto sicuri.

Inalazione di fumi metallici: Respiro pesante che compare poche ore dopo aver respirato le particelle di un metallo o dei

ECQ

Sayfa | 46

suoi ossidi. La persona che soffre di ciò presenta irritazione a naso e gola, secchezza, tosse, mal di testa, malessere, tremori e febbre.

Indurente per stucco: Il poliestere è un materiale chimico utilizzato per indurire lo stucco e costituito da perossido di benzoile.

Iniezione: L'azione di alimentare un liquido nel canale o nello spazio mediante l'iniettore.

Interruttore a piston: Componente ad ingranaggi avente una struttura conica utilizzata per ribaltare l'ugello sul pistone.

Intricato: Ciò che si rende compenetrato, intrecciato, complicato.

Ionizzato: Radiazioni ionizzanti. Qualsiasi tipo di radiazione elettromagnetica che trasporta energia sufficiente a distaccare l'elettrone dagli atomi ionizzabili o dalle molecole ionizzabili.

Iride: Strato costituito da una membrana sottile e contrattile posto tra la cornea e l'occhio.

L

Leggings: Tipo di fodera fatta di stoffa o pelle che viene avvolta dal lato superiore delle scarpe fino alla parte inferiore della gamba.

LEL: Il limite di concentrazione dei gas presenti nell'ambiente che non costituiscono esplosioni o flash è denominato Lower Explosion Level - LEL). Il valore LEL di ciascun gas è diverso.

ECQ

Sayfa | 47

Livello di rumore: Grado di pressione sonora. La differenza di pressione atmosferica che cambia durante la diffusione del suono in base alla pressione di equilibrio. La sua unità è decibel (dB).

Luce infrarossa: (IR, infrarossi) Radiazione elettromagnetica la cui lunghezza d'onda è lontana dalla luce visibile, ma che è più corta della radiazione e delle microonde.

M

Manageriale: Relative alla gestione

Maschera antipolvere con filtro meccanico: Dispositivo di protezione delle vie respiratorie progettato per assicurare protezione contro le aereocele/particelle solide e liquide che coprono la bocca, il naso e il mento e costituite sostanzialmente da materiale filtrante.

Maschera: Dispositivo di protezione personale indossato sul viso per proteggere la salute di occhi, naso, bocca e sistema respiratorio durante il lavoro.

Mastice in poliestere: Stucco di superficie sintetico, a base di fibre e plastica con caratteristiche di semi-flessibilità, che si riempie molto bene e si attacca, che può essere macinato. È anche noto come mastice d'acciaio.

Materia infiammabile: La materia che brucia e diffonde calore quando viene riscaldata alla sua temperatura di combustione, quale risultato della combinazione con l'ossigeno

Materie infiammabili: Liquidi e gas il cui punto di infiammabilità è basso che può essere gassoso in condizioni normali o solido.

Messa a terra: Precauzione vitale presa contro un possibile pericolo di dispersione elettrica sui dispositivi elettrici. Un sistema semplice che assicura la dispersione elettrica da trasferire nel terreno attraverso un conduttore.

Mucosa: Membrana mucosa. Strato di membrana costituito da cellule che formano canali e spazi all'interno del corpo. I tessuti interni costituiti dalla mucosa entrano in contatto con i tessuti esterni.

N

Non ionizzato: La radiazione non ionizzata. Tuta: il vestito la cui parte di petto e pantaloni è collegata. Abbigliamento da lavoro

O

Occhiali con piastra per trasferimento di calore: Dispositivi di protezione individuale che evitano che l'occhio venga esposto a caldo torrido e sudorazione in ambienti di lavoro troppo caldi.

Occhiali da lavoro in celluloide: Dispositivi di protezione individuale la cui struttura è realizzata in celluloide per proteggere gli occhi da sostanze nocive.

Occhio: Organo lenticolare che consente alle immagini degli oggetti davanti all'occhio e all'esterno di cadere sulla retina.

P

Perdita dell'arto: Quando un arto viene completamente asportato dal corpo. Braccio e gamba che si rompono, ecc.

Piastra: Superficie piana o banco su cui vengono eseguite le operazioni di stampaggio delle lamiere metalliche.

Piccolo relè di corrente: Interruttore che attiva il circuito quando lo squilibrio è la differenza tra i conduttori di fase e neutro.

Pilastro: Componente di costruzione verticale che unisce i piani l'uno l'altro.

PLC di sicurezza: Sistema di controllo programmabile utilizzato sulle macchine da stampa.

Pneumatico: (Macchina, sistema, ecc.) Funzionante con la pressione dell'aria.

Postura: Posizione in piedi del corpo. Indica varietà dalla staticità e alla dinamicità, una buona postura deve essere mantenuta anche stando in piedi e lavorando.

Procedura: Modalità e metodi che richiedono di essere rispettati e mantenuti in azienda.

Punto di ancoraggio: È il punto di giunzione sicuro che trasmette il carico del lavoratore sulla costruzione mentre lavora in altezza.

Purlin: Componente per la costruzione del tetto, montato sulle travi. Gli arcarecci trasferiscono il carico delle travi sui

montanti sui tetti liberi e sui montanti dei tetti sospesi contro la flessione.

R

Radiazione: Radiosità

Rafter: Tetto appartenente alla costruzione del coperchio posto sugli arcarecci con intervalli di asse di 50 cm posti sul legno sui tetti inclinati.

Raggio ultravioletto: Radiazione che non può essere rilevata dai nostri occhi la cui lunghezza d'onda è compresa tra 100 e 400 nm.

Reazione: Risposta

Rischio: Pericolo di essere danneggiato, possibilità di danno.

Ruggine: Risultato di superfici e materiali quali il ferro bruciato e ossidato quando entrano in contatto con l'ossigeno.

S

Scarpe antinfortunistica: Scarpe da lavoro prodotte con imbottiture in acciaio per proteggere le dita in caso di caduta di attrezzi e materiali.

Scheda dati di sicurezza del materiale: il Modulo composto da 16 titoli costituisce uno strumento importante per eliminare i rischi della salute dei lavoratori e della sicurezza sul lavoro che possono verificarsi durante l'utilizzo delle componenti chimiche. La loro conoscenza informa il lettore con precisione spiegando i rischi delle sostanze chimiche in questione e altre informazioni.

ECQ

Sayfa | 51

Schermo pieghevole: Tenda mobile incorniciata collegata dalle cerniere l'una all'altra costituita da alcune parti e utilizzata per separare alcune sezioni degli edifici.

Scivoloso: Il terreno diventa scivoloso per mezzo di neve, ghiaccio, pioggia, acqua o grasso.

Sensore di campo: Sistema di sicurezza utilizzato nelle macchine da stampa. Il campo intorno alla macchina da stampa viene continuamente scansionato dal sensore di scansione sul campo. Crea un allarme e fa arrestare la stampa quando qualcuno entra nel campo scansionato.

Smerigliatrice: Questo utensile viene utilizzato per il taglio di metalli e per la levigatura delle superfici.

Smerigliatrice: Strumento abrasivo utilizzato per limare le superfici dei metalli prima della verniciatura.

Smontaggio: Smontaggio della macchina e sistema nel modo in cui può essere trasportato.

Soffocare: Quando il tratto respiratorio di una persona viene bloccato da materiale solido, fluido o gas, e il corpo è privato di ossigeno.

Soluzione per il lavaggio oculare: Materiale protettivo di sicurezza utilizzato per le lesioni che si verificano quando sostanze chimiche pericolose danneggiano gli occhi, quali acido, alcali, caustici vengono toccate negli occhi o per pulire l'occhio dalle sostanze estranee penetrate come legno, trucioli metallici, polvere, lo sporco durante il lavoro si chiama "soluzione per lavaggio oculare".

Solvente: Materia liquida o gassosa che costituisce la soluzione disperdendo un materiale. Al giorno d'oggi, il materiale di dispersione più comune è l'acqua. I materiali chimici organici sono anche usati come solvente.

Stress da luce: Tensione mentale della persona causata dalla luce.

Stucco: Processo di riduzione della ruvidità della superficie metallica mediante un apposito mastice e garantendo la levigatezza della superficie.

Suberificazione: Cracking, allargamento e erosione osservati in corrispondenza di strumenti manuali come scalpelli e martelli.

T

Tensione: Forza che muove gli elettroni contro la forza del campo elettrostatico sotto cui sono influenzate. In altre parole, è la differenza potenziale tra le due estremità di un conduttore. L'unità di misura è Volt ed è misurato dal Voltmetro.

Termoplastico: Materiale plastico che si ammorbidisce quando viene riscaldato e si indurisce di nuovo quando viene raffreddato.

Torcia: Strumento lanciafiamme che viene utilizzato nelle operazioni di saldatura durante la fusione o il taglio dei metalli.

Trabattello: Zona di lavoro sicura in cui il lavoratore sta in piedi e il lavoro è svolto in altezza. Può essere spostato o rimosso.

ECQ

Sayfa | 53

Trave: Elemento portante orizzontale che trasferisce i carichi esistenti su un pavimento di un edificio sul muro verticale e sul pilastro.

V

Valvola di ritenuta della fiamma: Valvola che impedisce alla fiamma aspirata dalla torcia di passare attraverso il tubo di alimentazione e raggiungere il regolatore e il tubo durante l'operazione di gas e saldatura.

Valvola di sicurezza della pressa: Valvola che fissa l'aria da convogliare nel gruppo di frizione alle presse pneumatiche.

Valvola di sicurezza: Valvola integrata per scaricare l'eccesso di pressione del dispositivo sui dispositivi che operano sotto pressione.

Vapore acido: È il vapore che si produce a causa dell'acido utilizzato che arriva alla temperatura di evaporazione o alla sua reazione con il materiale.

Visiera: Equipaggiamento di protezione personale trasparente utilizzato per proteggere gli occhi e il viso dalle sostanze nocive e velenose, indossato sulla testa e a copertura del viso

Autori

Bianka Ivanova	Désirée Scalia
Eleonora PerottiHafize	Gönen Kebapçı
Irene De Laurentiis	İsmet Kebapçı
Margarita Vassileva	Natasa Urbancikova

Recenzenti

Mehmet Özdemir	Slavka Ruseva
Yahya Yılmaz	

1. Vydanie , Jún 2018
Ankara

Túto publikáciu môžete získať bezplatne a digitálne na adrese
www.ohasineurope.com.

Číslo certifikátu: 40873

ISBN: 978-605-81600-4-0

978-605-81600-4-0

Tlač a viazanie

SONÇAĞ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San.Tic.Ltd.Şti. 0312 341 36 67

A

Acetylén: Je to bezfarebný uhlíkovodíkový plyn, vôňou pripomína cesnak a veľmi silno nabiele horí.

B

Bezpečnostné PLC: Programovateľný systém logického riadenia používaný v lisocho.

Bezpečnostný list materiálu: Formulár, ktorý obsahuje 16 stálych názvov, ktoré tvoria dôležitú súčasť štúdií s cieľom odstrániť riziká zdravia a bezpečnosti práce, ktoré sa môžu vyskytnúť pri používaní chemických látok a ich skladovaní. Je pripravený s cieľom presne a dostatočne informovať čitateľa a vysvetliť mu riziká a nebezpečenstvá súvisiace s chemickými látkami a inými informáciami.

Bezpečnostný ventil: Druh ventilu integrovaný na vypúšťanie pretlaku prístroja na zariadeniach pracujúcich pod tlakom.

Bod ukotvenia: Je to bezpečný spoj, ktorý prenáša zaťaženie z pracovníka na stavbu počas práce vo výške.

Brúsny chranič: Kovový štít, ktorý sa používa pri montáži okolo špirálovej brúsky na ochranu užívateľa pred možným porezaním alebo pred opotrebovaním či zničením špičky špirálovej brúsky počas práce.

Č

Čepiec: Pokrývka hlavy, ktorá je zvyčajne z látky, latexu alebo silikónu a pokrýva celú vlasovú časť.

Chemický penový hasiaci prístroj: Nádoba hasiaceho prístroja, v ktorej sa nachádzajú proteínové alebo syntetické, alkoholu odolné a povlak vytvárajúce chemické peny. Obvykle sa používa pri požiaroch vykurovacieho oleja, horľavých látok a kvapalných chemikálií.

Chronické: Pokračujúce dlhú dobu. Neprestajné, zdĺhavé.

CNC: Stojan podporovaný alebo ovládaný počítačom.

D

Deformované: Vzor alebo tvar je naklonený, pokrivený.

Demontáž: Rozmontovanie stroja a systému tak, aby sa dali prenášať.

Doska: Rovný povrch alebo lavička, na ktorej kovové prístroje vykonávajú označovacie práce.

Dráždivý: Dráždivý.

Drevená konštrukcia: Konštrukcia vyrobená z materiálov vyrobených z dreva.

Dúhovka: Vrstva pozostávajúca z tenkej a stiahnuteľnej membrány, ktorá sa nachádza medzi rohovkou a očnou šošovkou a spôsobuje zafarbenie oka.

E

Elektromagnetické pole: Efekt vytvorený časticami, ktoré sú živé a ktoré pôsobia na iné horúce častice. Táto sila môže byť kolmá na ťahanie, tlačenie alebo spojenie.

Fotočlánok: Fotoelektrický snímač, ktorý vytvára napätie proporcionálne k zníženej intenzite svetla.

H

Horák: Nástroj, ktorý vrhá plamene a ktorý sa používa pri zváraní počas tavenia alebo rezania kovov.

Horľavá hmota: Látka, ktorá horí a šíri naokolo teplo, keď sa ohrieva na svoju teplotu horenia ako dôsledok kombinácie s kyslíkom.

Horľavé látky: Sú kvapaliny a plyny, ktorých bod vzplanutia je nízky a ktoré sa môžu za normálnych podmienok odparovať alebo existujú ako plyn.

Hydraulika: Stroj, systém a podobne, ktorý pracuje s tlakom vody alebo inej kvapaliny.

I

Inertné plyny: Plyny, ktoré za určitých podmienok chemicky nereagujú. Vo všeobecnosti inertné plyny a dusík nereagujú s mnohými látkami.

Infračervené svetlo: (IR, infračervené) Elektromagnetické žiarenie, ktorého vlnová dĺžka má ďaleko od viditeľného svetla, ale je kratšia ako žiarenie a mikrovlny.

Injekcia: Účinnosť podávania kvapaliny do kanálu alebo priestoru pomocou injektora.

Iónsky: Ionizujúce žiarenie. Akýkoľvek typ elektromagnetického žiarenia s kvantami nesúcimi dostatok energie na oddelenie elektrónu od ionizovateľných atómov alebo z ionizovateľných molekúl.

K

Katarakt: Porucha, ktorá sa vyskytne, keď sa za zrenicou stráca priehľadnosť prirodzenej očnej šošovky, stáva sa matnou a znemožňuje vidieť.

Klenba: Strecha patriaca ku krycej konštrukcii, ktorá sedí na väzniciach so vzdialenosťou osi 50 cm, sediaca na drevenom oblklade šikmých striech.

Koncentrácia: Zvýšenie hustoty; látka sa stáva pevnou tak, že sa z jej zloženia vytráca voda.

Kondicionér: Prvok, ktorý sa používa pri pneumatických systémoch a spôsobuje, že vzduch má vlastnosti použiteľné pre daný systém.

Konštrukcia železobetónu: Konštrukcia, do ktorej sú implantované kovové tyče, ktoré odolávajú sile ohybu a ťahu, ktoré vytvára betón.

Konštrukcia: Integrácia zhromaždením viac ako jedného kusu dohromady, čo vytvára novú formáciu.

Korkovatenie: Praskanie, zväčšenie a erózia, ktoré môžeme vidieť na rukovätiach nástrojov ako sú sú dláto, búracie kladivá a kladivá.

Kyselinové výpary: Sú výpary, ktoré sa vyskytujú ako výsledok použitej kyseliny, ktorá sa dostala na teplotu odparovania alebo zareagovala s materiálom.

L

Legíny: Typ puzdra vyrobeného z látky alebo kože, ktorá sa vinie z hornej strany obuvi do spodnej časti nohy.

LEL: Limit koncentrácie plynov existujúcich v prostredí, ktoré nepozostávajú z výbuchu alebo bleskov sa nazýva Dolná úroveň výbuchu - DÚV. Hodnota DÚV každého plynu je iná.

Lešenie: Dočasné nosné konštrukcie postavené pomocou plošín z drevených a kovových materiálov na stavbu, údržbu a opravu prác v potrebnej výške, aby sa uspokojila potreba bezpečného pracovného priestoru a dopravy.

Lisovací poistný ventil: Ventil, ktorý pri pneumatických lisoch zabezpečuje dopravu vzduchu do spojovacej skupiny.

LPG: (Kvapalný ropný plyn) Plyn vyrobený z ropy a skvapalnený pod tlakom.

M

Malá prúdová zmena: Spínač zapína obvod, keď nastane nerovnováha, a to obzvlášť rozdiel medzi fázovým a neutrálnym vodičom.

Manažment: Týkajúci sa manažmentu.

Maska: osobné ochranné vybavenie, ktoré sa nosí na hlavu za účelom ochrany zdravia očí, tváre, úst a dýchacích ciest počas práce.

Mechanická ochranná maska proti prachu: Ochranné zariadenie dýchacích orgánov určené na ochranu pred pevnými a kvapalnými aerosolmi / časticami pokrývajúcimi ústa, nos a bradu a pozostávajúce v podstate z filtračného materiálu.

N

Napätie: Sila, ktorá pohybuje elektrónmi proti sile elektrostatického poľa, pod vplyvom ktorého sú stláčané. Inými slovami, je to potenciálny rozdiel medzi dvoma koncami vodiča. Jednotkou napätia je Volt. Meria sa pomocou voltmetra.

Nasávanie: Odvzdušnenie špinavého vzduchu pomocou mechanických zariadení a zabezpečenie dostatočného čistého vzduchu.

Natieranie základného náteru: Ide o úkon prípravy povrchu kovového materiálu na hlavnú farbu podkladovým náterom. Základný náter sa používa na ochranu kovu pred zhrdzavením.

Neionizujúce: Žiarenie, ktoré nie je ionizujúce.

Nosník: Horizontálny nosný prvok, ktorý prenáša zaťaženie z podlahy v budove na vertikálnu nosnú plochu akou je stena a stĺpik.

O

Ochrana tváre: Je osobné ochranné vybavenie používané na ochranu očí a tváre pred škodlivými a jedovatými látkami tým, že sa nosí na hlave a pokrýva celú tvár.

Očné šošovky: Šošovkovitý priehľadný orgán, ktorý umožňuje, aby sa obrazy predmetov pred očami premietali cez sietnicu.

Okuliare s celulóзовým rámom: Sobné ochranné vybavenie, ktorého rám je vyrobený z celuloidového materiálu na ochranu očí pred škodlivými látkami.

ECQ

Sayfa | 62

Otrava olovom: Vážna zdravotná situácia, ktorá sa vyskytuje v dôsledku zvyšujúcej sa úrovne olova v krvi a spôsobuje smrteľné dôsledky.

Overál: šaty, ktorých hrudná a nohavicová časť je spojená. Pracovný odev.

P

Paraván: Pohyblivá rámovaná záclona navzájom spojená kĺbmi, ktorá pozostáva z niekoľkých častí a slúži na oddelenie niektorých úsekov v budovách.

Piestový spínač: Prevodový komponent, ktorý má kužeľovitú konštrukciu a používa sa na vyťahovanie trysky k piestu.

Pneumatický: Stroj, systém a podobne, ktorý pracuje s tlakom vzduchu.

Polyesterový tmel: Syntetický tmel na báze vlákien a plastov, ktorý je polopružný, veľmi dobre plniaci a lepiaci a dá sa brúsiť. Je tiež známy ako oceľový tmel.

Postoj: Stála forma tela. Označuje rozmanitosť v statickom a dynamickej stave, ale skutočné držanie tela by sa malo udržať počas státia a vykonávania práce.

Postup: Všetky spôsoby a metódy, ktoré je potrebné v podniku dodržiavať a uposlúchnuť.

Požiar kovových výparov: Akútny dym sa objavil niekoľko hodín po vdýchnutí kovových častíc alebo jeho oxidov. Osoba, ktorá sa dostala do tejto situácie, cíti podráždenie v nose a hrdle, suchosť, kašeľ, bolesť hlavy, nevoľnosť, tras a horúčku.

Pracovná plošina: Je to bezpečná a dostupná oblasť BOZP, na ktorej pracovník stojí a vykonáva prácu vo výške. Môže byť pohyblivá alebo pevná.

R

Radiácia: Žiarenie.

Reakcia: Odpoveď.

Riziko: Nebezpečenstvo poškodenia, možnosť poškodenia.

Rohovka: Priehľadná a šikmá tkanina, ktorej funkcia je zaostrvať svetlo a chrániť oko pred vonkajšími faktormi.

Rozpúšťadlo: Kvapalná alebo plynná hmota, ktorá vytvára roztok rozptýlením materiálu. V súčasnosti je najbežnejším disperzným materiálom voda. Organické chemické materiály sa tiež používajú ako rozpúšťadlá.

Roztok na oči: Ochranný bezpečnostný materiál používaný pri úrazoch, kde sa škodlivé chemikálie poškodzujúce zdravie očí ako kyselina, žieraviny, zásady dotýkajú očí alebo čistí oči od cudzorodých látok, ktoré do nich prenikli ako drevo, kovové hobliny, prach, špina, ktorá vzniká pri práci, sa nazýva "roztok na oči".

S

Skelet: Rámčovací systém nesúci budovu.

Sliznica: Sliznicová membrána. Membránová vrstva sa skladá z buniek, ktoré vystielajú kanály a priestory vo vnútri tela. Vnútorne priestory vystlané sliznicou sa dostávajú do kontaktu s telesnými kanálmi, ktoré ústia smerom von.

Š

Šmirgel: Brúsny nástroj, ktorý sa používa na brúsenie povrchu kovov pred lakovaním.

Snímač poľa: Je bezpečnostný systém používaný v lisoch. Pole okolo lisu je nepretržite skenované snímačom poľa. Ak niekto vstúpi do skenovaného poľa, zaznie alarm a lis sa zastaví.

Špirálové brúsenie: Tento stroj označovaný ako brúska alebo tryskový motor sa používa na rezanie kovov a na brúsenie ich povrchov.

Stĺp: Vertikálny konštrukčný komponent, ktorý navzájom spája podlahy v podlažiach.

Strata končatiny: Orgán je úplne odstránený z tela. Poranenie ruky a nohy a podobne.

Suchý chemický práškový hasiaci prístroj: Je hasiacia trubica, v ktorej je chemický prášok. Obvykle sa používa pri stredných a malých požiaroch. Jeho najdôležitejšou charakteristikou je, že hasí oheň tak, že ho uduší.

Svetelná bariéra: Spoľahlivý a bezchybný bezpečnostný systém, ktorý sa používa v lisoch. V tomto systéme sa svetelná clona používa ako kľúč ovládajúci stroj a tak sú ruky a prsty ľudí, ktorí pracujú na strojoch, chránené.

Svetelný stres: Nadšenie a duševné napätie osoby spôsobené svetlom.

T

Termoplast: Materiál na báze plastu, ktorý zmäkne pri zahrievaní a pri ochladzovaní opäť tvrdne.

Tmelovanie: Proces znižovania drsnosti kovového povrchu pomocou vhodného tmelu a zaistenie hladkej povrchovej úpravy.

Tmelové tužidlo: polyester je chemický materiál používaný na stvrdzovanie tmelu, ktorý pozostáva z benzoylperoxidu.

Topánky s chráničmi prstov: Pracovná obuv vyrobená zo zložených alebo oceľových vyplnených špičiek, aby boli prsty v prípade pádu nástrojov a materiálov chránené.

Trám: hoRizontálny nosný prvok, ktorý prenáša zaťaženie z podlahy v budove na vertikálnu nosnú plochu akou je stena a stĺpik.

Tyč: Najdôležitejšia z príslušenstva foriem, ktorá zaisťuje kombináciu a nastavenie formy v tvare stĺpa a nosníka. Taktiež sa nazýva hriadeľ materiálovej formy.

U

Ultrafialový lúč: Žiarenie, ktoré nedokážeme vnímať očami a jeho vlnová dĺžka je medzi 100 a 400 nm.

Úroveň hluku: Stupeň akustického tlaku. Rozdiel v atmosférickom tlaku, meniaci sa počas šírenia zvuku podľa vyrovnávacieho tlaku. Jeho jednotkou je decibel (dB).

Utopenie: Dýchací trakt človeka sa uzavrie pevnou látkou, tekutinou alebo plynom a telo je odstavené od kyslíka.

Uzemnenie: Životne dôležité opatrenie proti možnému nebezpečenstvu úniku elektrického prúdu na elektrických zariadeniach. Jednoduchý systém, ktorý umožňuje elektrickej energii prenikať cez vodič do pôdy.

V

Väznica: Je to súčasť strešnej konštrukcie, ktorá je namontovaná na hrade. Väznice prenášajú zaťaženie z hrád na stĺpy na voľne stojacich strechách a na kráľovské stĺpiky na zavesených strechách, aby sa neohýbali.

Ventil na zachytávanie plameňa: Je to ventil, ktorý pri plynových a zváracích prácach zabráňuje tomu, aby plameň nasávaný z horáka prešiel cez prírodnú hadicu a dostal sa k regulátoru a trubici.

Vláknó: Materiál získaný stlačením zrna rastlinného pôvodu, ktorý má rozsiahlu oblasť použitia.

Vystavený: Byť vystavený.

Výstražný štítok a upozornenie: Doska, na ktorej sa nachádzajú značky upozorňujúce na situácie, ktoré môžu byť nebezpečné alebo môžu spôsobiť poškodenie.

Z

Záchranné lano: Vertikálny a horizontálny systém, ktorý sa používa vo všetkých oblastiach, kde existuje možnosť, že osoba, ktorá pracuje vo výške, môže spadnúť. Používa sa predovšetkým na zabránenie pádu a na zminimalizovanie nárazového zaťaženia, ktoré pôsobí na telo osoby prostredníctvom systémov absorbujúcich silu, ktorá vzniká pri páde.

Začína sa šmykať: Zem sa stáva šmykľavou kvôli snehu, ľadu, dažďu, vode alebo mastným látkam.

Zhrdzavenie: Povrch materiálov, akým je napríklad železo, sa spáli a oxiduje pri kontakte s kyslíkom.

Zložité: Vec, ktorá je neopísateľne preplnená, ktorá sa prelína, prepletá, komplikuje.

Zraková hmla: Stav, keď nie sme schopní jasne vidieť alebo vidíme málo, keď štruktúra oka človeka nedokáže dostatočne odraziť svetlo.

Zrkadlové okuliare prenášajúce teplo: Osobné ochranné vybavenie zabraňujúce tomu, aby bolo oko vystavené horúčave a poteniu v prostredí, kde je vysoká teplota.

